

Kontanthjælp

Krisen har sendt mere end 50.000 på kontanthjælp

Ny kortlægning af kontanthjælpsmodtagere tilbage i tid viser, at antallet af kontanthjælpsmodtagere svinger med de gode og dårlige tider. Når der er dårlige tider i Danmark, stiger antallet af kontanthjælpsmodtagere, og i gode tider falder antallet. I den sidste højkonjunktur faldt antallet af kontanthjælpsmodtagere med ca. 45.000 personer. Da krisen kom, begyndte antallet af kontanthjælpsmodtagere at vokse kraftigt igen, og siden krisens start er antallet af kontanthjælpsmodtagere vokset med godt 51.000 personer. Dermed er det største socialpolitiske fremskridt tabt på gulvet.

af senioranalytiker **Erik Bjørsted**

21. februar 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Ny kortlægning af kontanthjælp viser, at antallet af kontanthjælpsmodtagere har svinget kraftigt med konjunkturerne i årene 1985-2012.
- Zoomer man ind på den sidste opgang i dansk økonomi, så faldt antallet af kontanthjælpsmodtagere med ca. 45.000 fuldtidspersoner. I juni 2008, hvor arbejdsløsheden var lavest, var antallet af kontanthjælpsmodtagere således reduceret til knap 91.000 fuldtidspersoner.
- Kort efter krisen brød ud begyndte antallet af kontanthjælpsmodtagere at vokse kraftigt. Siden juni 2008 er antallet af kontanthjælpsmodtagere således vokset med godt 51.000 fuldtidspersoner. Dermed er der i dag ca. 142.000 fuldtidspersoner på kontanthjælp.
- Ud af stigningen på ca. 51.000 kontanthjælpsmodtagere regnes knap 35.000 ikke som en del af arbejdsstyrken. Det svarer til mere end syv ud af ti kontanthjælpsmodtagere.

Kontakt

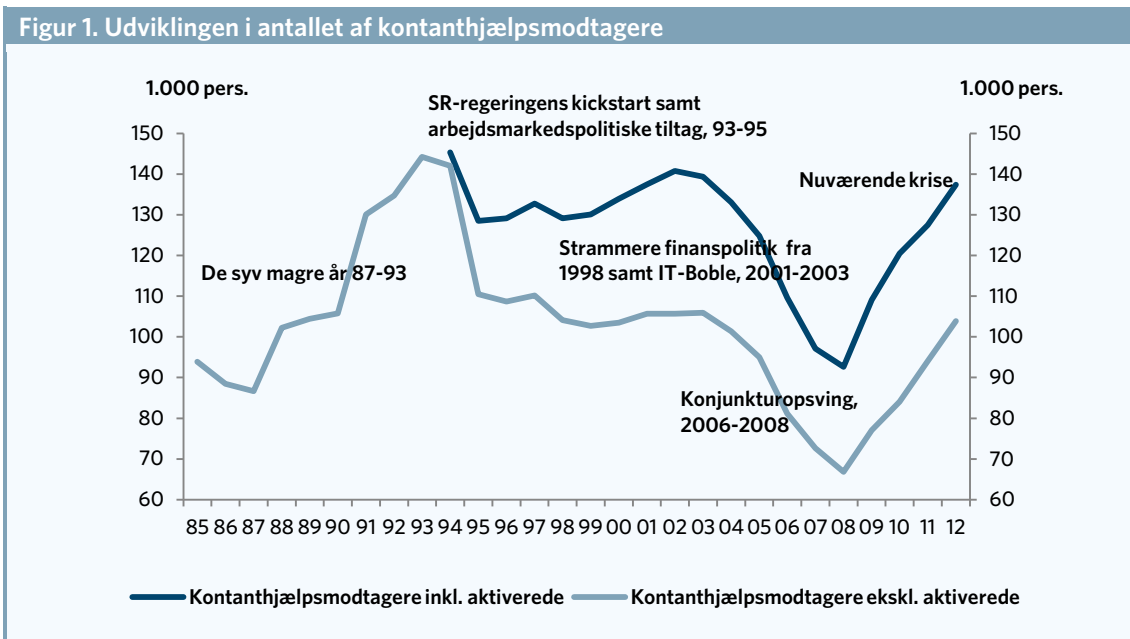
Senioranalytiker
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Antallet af kontanthjælpsmodtagere svinger med konjunkturerne

AE har på baggrund af tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, ADAM's databank og DREAM set på udviklingen i antallet af kontanthjælpsmodtagere tilbage i tid.

I årene 1985-2012 har antallet af kontanthjælpsmodtagere svinget kraftigt med konjunkturerne. Det fremgår af figur 1, som dels viser antallet af kontanthjælpsmodtagere med og uden aktiverede.

Anm: Kilden til opgørelsen er for 2004-2012 baseret på Arbejdsmarkedsstyrelsen (Jobindsats.dk). Før 2004 er data tilbageført ved hjælp af ADAM's databank, hvor data for antallet af kontanthjælpsmodtagere *ekskl.* aktiverede findes tilbage til 1985. Opgørelsen dækker både arbejdsmarkedsparete og ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Data for aktiverede kontanthjælpsmodtagere findes i ADAM's databank dog kun tilbage til 1995 - ved hjælp af DREAM-databasen er det dog muligt at lave en tilbageføring af antallet af kontanthjælpsmodtagere inkl. aktiverede tilbage til 1994. Før 1994 er aktiveringsomfanget ukendt.
Kilde: AE på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsen (Jobindsats.dk), ADAM's databank og DREAM.

Under de syv magre år, som fulgte i kølvandet på kartoffelkuren i 1986, så vi en meget kraftig stigning på over 57.500 personer i antallet af kontanthjælpsmodtagere.

Fra 1993, hvor tiderne blev bedre, og SR-regeringen fremrykkede offentlige investeringer, indførte konverteringsmuligheder for boliglån og satte ind med en mere aktiv arbejdsmarkedspolitik, faldt antallet af kontanthjælpsmodtagere dog igen. Ekskl. aktiverede faldt antallet af kontanthjælpsmodtagere til lidt over 110.000 personer og ca. 130.000 personer inkl. aktiverede.

I slutningen af 90'erne blev finanspolitikken strammet, og efterfølgende blev dansk økonomi ramt af den globale afmatning, der fulgte i kølvandet på den bristede IT-boble i 2001. Inkl. aktiverede nåede antallet af kontanthjælpsmodtagere op på ca. 140.000 personer.

Herefter faldt antallet af kontanthjælpsmodtagere igen - det gælder specielt under boomet i 2006 og 2007, hvor antallet af kontanthjælpsmodtagere inkl. aktiverede tilsammen faldt med over 30.000 personer.

I 2008 nåede antallet af kontanthjælpsmodtagere inkl. aktiverede således under 100.000 personer. Den nuværende krise har dog øget antallet af kontanthjælpsmodtagere kraftigt, og antallet af kontant-

hjelpsmodtagere er i dag på omkring 140.000. Dermed er den fremgang, man høstede i de gode år, tabt på gulvet igen.

Som det samlet fremgår af figur 1, så er antallet af kontanthjælpsmodtagere påvirket af, hvordan konjunkturerne har udviklet sig.

Det største socialpolitiske fremskridt tabt på grund af krisen

Zoomer man ind på den sidste tid, viser det sig, at antallet af kontanthjælpsmodtagere i januar 2004 var på knap 136.000 fuldtidspersoner (sæsonkorrigeret). Herefter fulgte en højkonjunktur, hvor antallet af kontanthjælpsmodtagere faldt med ca. 45.000 fuldtidspersoner. I juni 2008, hvor arbejdsløsheden var lavest, var antallet af kontanthjælpsmodtagere således reduceret til knap 91.000 fuldtidspersoner.

Kort efter brød krisen ud, og antallet af kontanthjælpsmodtagere begyndte at vokse kraftigt igen. Siden juni 2008 er antallet af kontanthjælpsmodtagere vokset med godt 51.000 fuldtidspersoner, således at der i dag er ca. 142.000 fuldtidspersoner på kontanthjælp.

Hele den reduktion, man opnåede i antallet af kontanthjælpsmodtagere i de gode år, er i løbet af krisen dermed blevet tabt på gulvet. Det fremgår af tabel 1, der viser antallet af kontanthjælpsmodtagere i de gode og dårlige år i Danmark.

Tabel 1. Antallet af kontanthjælpsmodtagere i de gode og dårlige år					
	jan-04	jun-08	dec-12	De gode år	Krisen
	Niveau, fuldtidspersoner			Ændring, fuldtidspersoner	
Antal kontanthjælpsmodtagere	135.976	90.755	142.013	-45.221	51.258

Anm: Data er sæsonkorrigeret. Der ses på ændringen fra januar 2004-juni 2008, og fra juni 2008 til december 2012.
 Kilde: AE på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsen, jobindsats.dk.

Syv ud af ti kontanthjælpsmodtagere står ude på sidelinjen uden for arbejdsstyrken

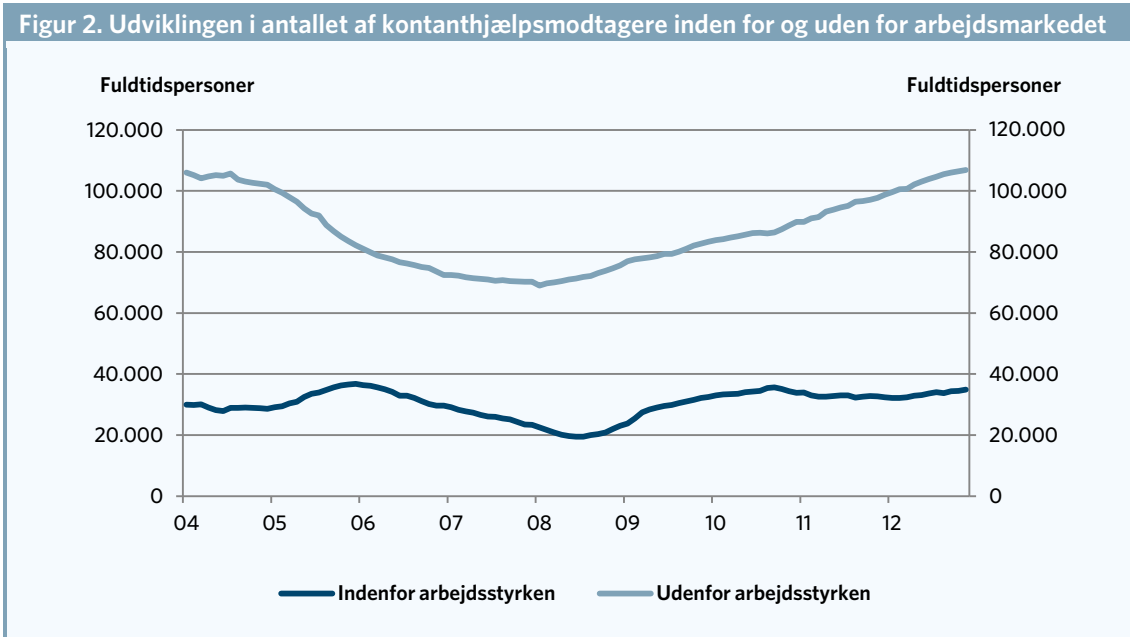
Dykker man ned i gruppen af kontanthjælpsmodtagere, som er steget under krisen, ses det, at størstedelen af kontanthjælpsmodtagerne ikke er en del af arbejdsstyrken. Ud af stigningen på ca. 51.000 kontanthjælpsmodtagere regnes knap 35.000 ikke som en del af arbejdsstyrken. Det svarer til mere end syv ud af ti kontanthjælpsmodtagere. Det fremgår af tabel 2, der viser antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for og uden for arbejdsmarkedet før krisen og i dag.

Tabel 2. Mere end syv ud af ti kontanthjælpsmodtagere er uden for arbejdsstyrken				
	jun-08	okt-12	Stigning	Pct.
Inden for arbejdsmarkedet	19.478	35.812	16.334	83,9
Uden for arbejdsmarkedet	71.277	106.201	34.924	49,0
I alt	90.755	142.013	51.258	56,5

Anm: Data er sæsonkorrigeret. Som kilde til antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for arbejdsmarkedet (de bruttoledige) bruges Danmarks Statistiks opgørelse over ledige og aktiverede kontanthjælpsmodtagere. Som kilde til det totale antal kontanthjælpsmodtagere anvendes Beskæftigelsesministeriets databank, jobindsats. Antallet af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet (de ikke-bruttoledige) beregnes så som forskellen mellem det totale antal modtagere af kontanthjælp og antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for arbejdsmarkedet. Gruppen af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet omfatter i tabellen udover matchgruppe 2, 3 og øvrige (de ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere) derfor også personer, som midlertidigt er fritaget for rådighedsforpligtigelsen. Seneste observation er december 2012.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Af de 142.000 kontanthjælpsmodtagere regnes således kun de knap 36.000 for arbejdsløse – de resterende godt 106.000 kontanthjælpsmodtager er erklæret ikke-arbejdsmarkedsparate eller er midlertidigt fritaget for rådighedsforpligtigelsen. Det fremgår ligeledes af tabel 2.

Fra 2004 til 2008 blev antallet af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsstyrken reduceret kraftigt, men den reduktion, man opnåede er under krisen, er blevet sat over styr. Det fremgår af figur 2.

Anm: Data er sæsonkorrigeret. Som kilde til antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for arbejdsmarkedet (de bruttoledige) bruges Danmarks Statistiks opgørelse over ledige og aktiverede kontanthjælpsmodtagere. Som kilde til det totale antal kontanthjælpsmodtagere anvendes Beskæftigelsesministeriets databank, jobindsats. Antallet af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet (de ikke-bruttoledige) beregnes så som forskellen mellem det totale antal modtagere af kontanthjælp og antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for arbejdsmarkedet. Gruppen af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet omfatter i figuren udover matchgruppe 2, 3 og øvrige (de ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere) derfor også personer, som midlertidigt er fritaget for rådighedsforpligtigelsen. Seneste observation er december 2012.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Arbejdsmarkedsstyrelsen.